Lietas Nr. C16057816
Lietas arhīva Nr. C-0578-16

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī 2016. gada 15. aprīlī

Jēkabpils rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese L. Bārbale
ar tiesas sēžu sekretāri I. Cīruli,
piedaloties prasītājai /pers. A/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu.
Tiesa

konstatēja:

2016. gada 16. februārī prasītāja /pers. A/ (turpmāk arī - Prasītāja) iesniedza tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī - Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka Prasītājas un Atbildētāja laulībā 2006. gada 27. decembrī dzimis dēls /pers. D/. Pēc kopdzīves pārtraukšanas 2013. gada pavasarī bērns palicis dzīvot kopā ar Prasītāju. 2014. gada 29. augustā Prasītājas un Atbildētāja laulība tikusi šķirta pie zvērināta notāra. Šķirot laulību, Prasītāja un Atbildētāja parakstījuši vienošanos, saskaņā ar kuru dēls turpinot dzīvot kopā ar Prasītāju, kura īstenojot dēla aprūpi un uzraudzību, bet Atbildētājs apņēmies maksāt ik mēnesi dēla uzturam 100 *euro.*

Prasītāja norāda, ka vienošanās parakstīšanās brīdī viņa piekritusi Atbildētāja piedāvājumam attiecībā uz uzturlīdzekļu apmēru, jo Atbildētājs solījis faktiski maksāt vairāk. Taču pēdējā laikā Atbildētājs vairākkārtīgi esot piedraudējis, ka viņa pienākums esot maksāt tikai 100 *euro,* un jebkurā brīdī viņš varot pārtraukt maksāt vairāk. Tādēļ Prasītāja vēloties, lai dēla uzturam nepieciešamie uzturlīdzekļi no Atbildētāja tiktu piespriesti ar tiesas spriedumu tādā apmērā, kāds nepieciešams, lai nodrošinātu pilnvērtīgu bērna attīstību.

Prasītāja, norāda, ka esot aprēķinājusi, ka lai pilnībā nodrošinātu bērnam visu nepieciešamo, tas ir, kvalitatīvu ēdienu, nepieciešamo apģērbu, veselības aprūpi, izglītošanu, esot nepieciešami apmēram 340 *euro* mēnesī.

Prasītāja norāda, ka vēloties, lai no Atbildētāja dēla uzturam tiktu piedzīti 200 *euro* mēnesī. Prasītāja uzskatot, ka šāds uzturlīdzekļu apmērs esot samērīgs ar Atbildētāja mantisko stāvoklim un spējām gūt ienākumus, jo Atbildētājs esot darbaspējīgs un šobrīd strādā Norvēģijā. Turklāt, uzturlīdzekļus 200 *euro* apmērā Atbildētājs esot sūtījis labprātīgi vairākkārt, kas norādot uz to, ka viņš esot spējīgs šādā apmērā tos maksāt.

Prasītājs norāda, ka šobrīd esot bezdarbniece, bijusi spiesta atstāt iepriekšējo darbu, jo darbs bijis saistīts ar darba stundām vakaros, kas nebija savienojams ar rūpēm par nepilngadīgo dēlu.

Pamatojot prasību ar Civillikuma 179. pantu, prasītāja /pers. A/ lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. B/ uzturlīdzekļus dēla /pers. D/ uzturam ik mēnesi 200 *euro* apmērā.

Tiesas sēdē prasītāja /pers. A/ prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem un lūdza piedzīt no atbildētāja /pers. B/ uzturlīdzekļus 200 *euro* mēnesī, sākot ar 2016. gada 1. aprīli, jo par 2016. gada februāri un martu Atbildētājs uzturlīdzekļus ir samaksājis.

Atbildētājs/pers. B/ uz tiesas sēdi nav ieradies, tiesai iesniedzis paskaidrojumu, kurā lūdzis tiesu izskatīt lietu bez viņa klātbūtnes. Paziņojis, ka prasību par uzturlīdzekļu piedziņu atzīst pilnībā.

Noklausoties Prasītājas paskaidrojumus, pārbaudot lietas materiālus, tiesa uzskata, ka prasība pamatota un apmierināma.

Kā redzams no lietai pievienotās dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopijas, /pers. D/, personas kods /personas kods/, vecāki ir /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. A/, personas kods /personas kods/ (lietas 8. lapa).

Civillikuma 177. pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i. ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Saskaņā ar šī panta otro daļu pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Arī Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2. panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, bet 24. panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Civillikuma 179. panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteic, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

A r 2016. gada 1. janvāri Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga ir 370 *euro*, tādēļ minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa, bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 92,50 *euro* mēnesī, bet bērnam no 7 gadu vecuma ? 111 *euro* mēnesī.

Minētais nosaka Prasītājas tiesības pieprasīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus apmērā, kas nav mazāks par Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumos Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteiktajiem.

Bērnu tiesību konvencijas 27. panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz tādu dzīves līmeni, kāds nepieciešams bērna fiziskai, intelektuālai, garīgai, tikumiskai un sociālai attīstībai. Minētā panta otrā daļa noteic, ka vecāki vai citas personas, kas audzina bērnu, ir pirmām kārtām atbildīgi par to, lai viņu spēju un finansiālo iespēju robežās bērnam būtu nodrošināti viņa attīstībai nepieciešamie dzīves apstākļi.

Tādējādi tiesa atzīst, ka, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, jāņem vērā bērna faktiskās vajadzības.

Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus 200 *euro* mēnesī. Ņemot vērā, ka Atbildētājs savā paskaidrojumā tiesai norādījis, ka prasībai piekrīt, tiesa atzīst, ka nav pamata pārvērtēt prasījuma apmēru un uzturlīdzekļi bērna uzturam piedzenami 200 *euro* apmērā, kas būtu atbilstoši gan Atbildētāja iespējām, gan bērna vajadzībām.

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājas /pers. A/ prasība apmierināma pilnībā, nosakot, ka, sākot ar 2016. gada 1. aprīli, ik mēnesi no visa veida ienākumiem no atbildētāja /pers. B/ dēla /pers. D/ uzturam piedzenami uzturlīdzekļi 200 *euro* apmērā, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Piedzenot uzturlīdzekļus no Atbildētāja, atbilstoši Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktam, 39. pantam un 42. panta pirmajai daļai, piedzenami arī tiesas izdevumi, no kuru samaksas pie prasības iesniegšanas tiesā prasītāji uzturlīdzekļu piedziņas lietā saskaņā ar likumu ir atbrīvoti – valsts nodeva valsts ienākumos 330,74 *euro* (200 x 12= 2400 – 2134 = 266 x 4 % + 320,10 = 330,74) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,46 *euro.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem Atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu par labu valstij – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Vadoties no teiktā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 199., 204.[1] pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/**,** personas kods /personas kods/, **par labu /pers. A/** personas kods /personas kods/, ik mēnesi no visa veida ienākumiem uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 200,00 *euro* (divi simti *euro*), bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar 2016. gada 1. aprīli, līdz bērna pilngadības sasniegšanai, pārskaitot uzturlīdzekļus Prasītājas norēķinu kontā Nr. /numurs/, AS "SEB banka".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, **valsts ienākumos** valsts nodevu **330,74 *euro*** (trīs simti trīsdesmit *euro,* 74 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **5,46 *euro*** (pieci *euro,* 46 centi), nosakot, ka spriedums šajā daļā Atbildētājam labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Jēkabpils rajona tiesā.

Tiesnese L. Bārbale